

СКАРБЫ ЗЯМЛІ НАШАЙ

ўтварылася возера. Возера глыбокае, вада ў ім халодная і ніколі не «цвіце».

Дрыгвічнае возера ляжыць побач з воз. Святым. Яно адметнае сваімі лекавымі гразямі, якія ў мінулыя гады выкарыстоўваліся Чашніцкай бальніцай для лячэння розных хвароб. Назва возера паходзіць ад слова «дрыгва».

За в. Баравыя ў бок в. Вішкавічы ёсць адметная мясціна. Сярод лесу, калі спусціцца з крутагору, з зямлі б'е крыніца з жыватворнай мінеральнай вадой. Непадалёку пабудаваны цэх мінеральнай вады «Вядрэнь», якая добра ўздзейнічае на ныркі і страўнік чалавека.

А якім прыгожым, асабліва ў залацістую восеньскую пару, бывае воз. Слідзец! Назва возера паходзіць ад слова «слідзец» — пластавы выхад грунтовых вод на схіле гары.

ФЛОРА

У старажытныя часы ў раёне было шмат лясоў, аб чым сведчыць нават і тое, што каля 20 назваў вёсак звязана з лесам: Бор, Бараўцы, Забор'е, Дуброва, Дуброўкі, Залессе, Трылесна і інш.

Лясоў цяпер у раёне менш, чым у суседніх Лепельскім і Бешанковіцкім. Гэта вынікае з таго, што ў пачатку XX ст. у Чашніках пачала працаваць папяровая фабрыка. Асноўнай сыравінай для вытворчасці паперы служыць драўніна. Шмат лесу сплаўлялася ў Рыгу па Бярэзінскай воднай сістэме. Цяпер у раёне пад лесам знаходзіцца 34 284 га (24 % тэрыторыі), з іх 964 га балоты. Прадстаўлены лясы елкай і сасной, якія займаюць 60 % усяго лесафонду. Лісцёвыя лясы займаюць 10 %. Гэта бяроза, асіна, вольха шэрая і чорная. Астатняя тэрыторыя — змешаныя лясы.

На тэрыторыі раёна ў міжрэччы Лукомкі і Усвейкі раскінулася Карнілаўская пушча, плошча якой каля 800 га. У мінулым — буйны масіў шыракаліста-цёмнахваёвых лясоў. Празмерная

гаспадарчая эксплуатацыя ў XIX ст. і пашырэнне сельскагаспадарчых угоддзяў значна скарацілі плошчу пушчы. Пераважаюць кіслічныя ельнікі, асіннікі і шэраалешнікі, невялікія плошчы заняты дубровамі, паніжаныя месцы — чорнаалешнікамі.

На тэрыторыі раёна створаны 4 заказнікі. Батанічны заказнік «Зялёнае ляда» непадалёку ад в. Белая Царква прадстаўлены чыстым дрэвастоем дуба звычайнага ўзростам 40—50 год. Батанічны заказнік «Ліпнікі» размешчаны каля в. Кавельшчына. Агульная плошча яго 1,7 га. У ім расце ліпа дробналістая (узrost каля 60 год). Біёлага-батанічны заказнік балота «Саснягі» ля в. Двор-Павулле агульнай плошчай 10 га. У ім ёсць гняздоўі жураўля шэрага, а таксама расліны, занесеныя ў Чырвоную кнігу, — купальніца еўрапейская, венерын чаравічак. Тарфяны заказнік «Хвашчавое» служыць сыравіннай базай тарфяных лекавых гразяў. Плошча 97 га. Размешчаны ён у Чарэйскім сельсавеце непадалёку ад знікшай в. Хвашчы і прымыкае да воз. Сялява.

Маюцца два паляўнічыя ўзнаўленчыя ўчасткі: «Круш» ля Раманоўскага возера і «Барок» на тэрыторыі Васькаўшчынскага лесу.

У лясах ёсць дзялянкі ягаднікаў: бруснічніку — 27 га, журавінніку — 285, малінніку — 617, чарнічніку — 2709 га і інш. У лясах раёна растуць усе вядомыя на тэрыторыі Беларусі грыбы — баравік, асавік, падбярэзавік, махавік, ваўнянка, грузд, лісічка, сыраежка, свінушка, страчок звычайны, смаржок звычайны, апенька, восеньскі рыжык, курачка, чага (лекавы грыб) і інш.

На прасторах раёна расце вялікая колькасць траў, многія з якіх з'яўляюцца лекавымі: дурман ванючы, каравяк звычайны, дурнічнік зубападобны, залатая розга, крывасмок лекавы, крываўнік звычайны, ландыш майскі, падарожнік вялікі, зверабой, ракавыя шыйкі (горац змяіны), хвосч палявы, цімян звычайны, падбел звычайны,